

การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่

ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN DEVELOPMENT OF THE FRESH MARKET IN LAKSI DISTRICT

ณัฐธยาน์ จูหมื่น ไวย์,สุรภา ไถ้บ้านกวย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิสรระเรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่วัตถุประสงค์การวิจัย (1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่) (2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่)กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 398.4 โดยจะเลือกเก็บข้อมูล 400 คนเพื่อลดการคาดเคลื่อนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยแจกแจงค่าความถี่และร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ T - Test One-way ANOVA และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่โดยวิธี LSD

ผลการศึกษานี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง 207 คนคิดเป็นร้อยละ 51.7 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี 131 คนคิดเป็นร้อยละ 32.8 ส่วนใหญ่การศึกษาต่ำกว่าหรือเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 173 คนคิดเป็นร้อยละ 43.3 โดยมีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ 1-5 ปี 160 คนคิดเป็นร้อยละ 40.0 และมีอาชีพผู้ประกอบการ 319 คนคิดเป็นร้อยละ 79.8 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในตลาดสดเขตหลักสี่พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 4 ด้านคือ ด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม,ด้านความปลอดภัยของอาหาร,ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค,ด้านมาตรฐานพบว่าอยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบมติฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในตลาดสดเขตหลักสี่มีความแตกต่างด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม,ด้านความปลอดภัยของอาหาร,ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค,ด้านมาตรฐาน และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : 1.การจัดการสิ่งแวดล้อม 2.การพัฒนาตลาด 3.เขตหลักสี่

นักศึกษาโครงการพิเศษหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต(Visionary Leaders)คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อาจารย์ที่ปรึกษาคณาจารย์ อิศระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

Topic Environmental Management in development of the fresh market in Laksi District

Researcher Name Miss Natthaya choomuanwai

Bachelor Business Administration

Advisor Dr. Surapa Taibanguay

Academic year 2020

Research topic Environmental management in the development of the fresh market in Laksi, research objectives: 1. To study the level of the opinion on environmental sanitation In the development of the fresh market, Lak Si District.2. To study the differences between personal factors and environmental management in the development of the fresh market in Lak Si District The sample was determined by using the formula for calculating the sample size of Taro Yamane. The sample consisted of 400 people. The tools used to collect data were questionnaires. Data were analyzed using descriptive statistics by analyzing the frequency, percentage, mean, and standard deviation. Data were analyzed using inferential statistics with T-Test One-way ANOVA And analyze the differences in pairs by LSD method

The result of the research The samples were 207 female, 51.7%, between 31-40 years old, 131 persons or 32.8%, most of them were lower or equivalent to upper secondary school / vocational certificate 173. Percentage of people 43.3, with a majority of 1-5 years of work experience, 160 persons, accounting for 40.0% and having 319 entrepreneurs as 79.8%The results of the opinions about environmental management in the fresh market in Lak Si District were found to be at a high level and when considered in 4 aspects, sanitation and environment, food safety, consumer protection, The standards were found to be at a high level.

Base resolution test results The results of the study of the differences between personal factors found that personal factors and environmental management in the fresh market in Lak Si District are different in sanitation and environment, food safety, consumer protection, standards. And has significance at the level of 0.05 **Keywords:** 1. Environmental management 2. Market development 3. Laksi District

บทนำ

ตลาดเป็นสถานที่เพื่อซื้อและขายสินค้าเป็นประจำ เป็นครั้งคราว หรือตามวันที่กำหนด ตลาดมีความสำคัญกับมนุษย์ทุกคนเพราะทุกคนต้องการสินค้าและบริการ โดยมีการใช้เงินเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้า ยังแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ ทำให้มนุษย์มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และในยุคปัจจุบันกิจกรรมทางการตลาดต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมของเมือง ตลาดจึงเป็นสถานที่ที่แสดงให้เห็นวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในสังคม

จากสภาพของตลาดที่ไม่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของกระทรวงสาธารณสุขส่วนใหญ่จะพบปัญหาคือพื้นชำรุดเป็นมึนน้ำขัง มีคาบสกปรกและเศษขยะตกค้าง วางสินค้าไม่เป็นระเบียบมีสัตว์แมลงพาหะนำโรค จากสภาพตลาดสดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่าภาพโดยรวมของตลาดสดมีสภาพไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้ค้านำของมาวางเกะกะไม่เป็นระเบียบ มีแมลงวัน หนูแมลงสาบ อาศัยอยู่มากมายห้องน้ำมีน้อย ไม่สะอาดมีกลิ่นเหม็น จนทำให้ผู้บริโภคบางกลุ่มไม่อยากไปใช้จ่ายที่ตลาด จึงต้องมีการร่วมมือกันของผู้ประกอบการค้าและพนักงานภายในตลาดสดเพื่อพัฒนาให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ มีสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นเกิดคำถามการวิจัยถึงการบริหารจัดการด้านสภาพทั่วไปและด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัยอาหาร ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านมาตรฐาน ปัญหาและอุปสรรคของตลาดสดเขตหลักสี่และแนวทางการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ให้เป็นตลาดสดนำซื้อที่ได้มาตรฐาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่

นิยามศัพท์

1.การจัดการสิ่งแวดล้อม หมายถึง กระบวนการใช้สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบ โดยการวางแผนดำเนินงาน ติดตามประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการใช้อย่างประหยัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้ให้ได้ยั่งยืน ยาวนานตลอดไป และเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อมวลมนุษย์และธรรมชาติให้มากที่สุด (วินัย วีระวัฒนานนท์, 2540: 185)

2.การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้นในด้านโครงสร้างอาคารการทำความสะอาด สุขภาวะ แสงจำหน่ายสินค้าทางระบายน้ำ การจัดการขยะ สถานที่จอดรถ ไปจนถึงพื้นที่ทางเดินแผงเช่า

3.ตลาดสด หมายถึง สถานที่ที่เป็นชุมชนหรือเป็นที่ชุมนุมเพื่อซื้อและขายสินค้าทั้งในรูปแบบของวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปเป็นประจำ เป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด โดยที่ตั้งของตลาดอาจมีเพียงที่เดียว หรือหลายที่ที่ตั้งอยู่ใกล้กัน ในบริเวณที่มีทำเลเหมาะสม เช่น เป็นศูนย์กลางของชุมชนและเหมาะสมจะเป็นที่นัดพบหรือเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของคนในชุมชนนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้เมื่อมีชุมชนอยู่ ณ ที่ใดก็มักจะมีตลาดอยู่ ณ ที่นั้น ตลาดจึงมีมาแต่ครั้งโบราณในทุกสังคม

ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้จำแนกตลาดออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ตลาดประเภทที่ 1 ได้แก่ ตลาดที่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินการเป็นการประจำหรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ตลาดประเภทที่ 2 ได้แก่ ตลาดที่ไม่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินการเป็นการประจำหรืออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ตลาดประเภทที่ 3 ได้แก่ ตลาดที่ไม่มีโครงสร้างอาคารและดำเนินการชั่วคราวหรือเป็นครั้งคราวหรือตามวันที่กำหนด

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาวิจัยเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการ เทศกิจและบุคลากรที่ปฏิบัติงานหน้าที่ในตำแหน่งงานที่แตกต่างกันจำนวน 400 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษานี้ทำการเก็บข้อมูลจากตลาดสดในเขตหลักสี่ จำนวน 10 แห่ง

1.ตลาดสดชินมณี 2.ตลาดสดท่าทราย 3.ตลาดพงษ์เพชร 4.ตลาดเมืองทอง 5.ตลาดเคหะทุ่งสองห้อง 6.ตลาดริมบึง 7.ตลาดเคหะบางบัว 8.ตลาดสดพงษ์เพชร โดยนางเปลี่ยน รัชตะทรัพย์ 9. ตลาดบางบัว 10.ตลาดศรรวมใจ

ขอบเขตด้านเวลา

ใช้ระยะเวลาในการทำการวิจัยและเก็บข้อมูลรวมทั้งสิ้น 3 เดือน ประมาณช่วงเดือน มกราคม 2563 – มีนาคม 2563 ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ เพื่อสามารถหาแนวทางนำมาประยุกต์ใช้จัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ได้

ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งทบทวนการศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับการพัฒนาและยกระดับตลาดในโครงการตลาดสดน่าซื้อและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ได้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

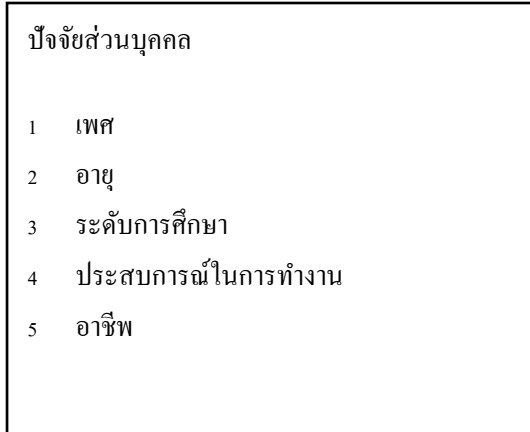
- 1.เป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลตลาดสดได้นำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป
- 2.เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตลาดสดในเขตหลักสี่ และยกระดับให้เป็นตลาดที่ได้มาตรฐานของเขตหลักสี่
- 3.เพื่อสามารถนำไปเป็นแนวทางปรับใช้กับตลาดสดที่มีการดำเนินธุรกิจใกล้เคียงกันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 4.เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ เทศกิจและพนักงาน ได้มีส่วนร่วมกระตุ้นการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานของตลาดสดในเขตหลักสี่

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัย

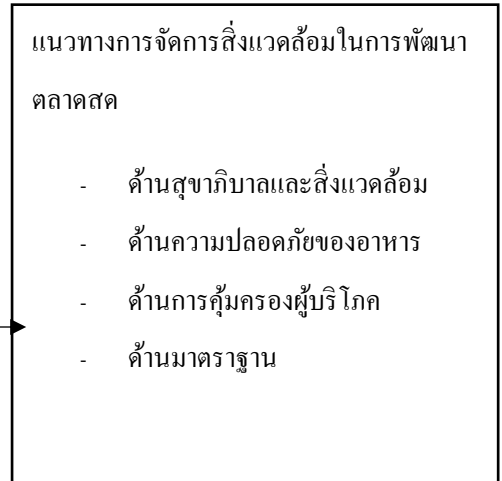
- 1.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาและยกระดับตลาดในโครงการตลาดสดน่าซื้อ
- 2.แนวคิดและทฤษฎีการบริหารแบบคุนท์ซ (Koontz)
- 3.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 4.แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัยอาหาร ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านมาตรฐาน ปัญหาและอุปสรรคของตลาดสดเขตหลักสี่แตกต่างกัน

2. แตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ให้เป็นตลาดสดน่าซื้อที่ได้มาตรฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ระเบียบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้การศึกษาทางการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) เป็นแนวทางการศึกษาวิจัยโดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย “การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่” ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2. แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระบบตามวิธีของลิเคิร์ต

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติ T - Test One-way ANOVA และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่โดยวิธี LSD

สรุปผลการศึกษา

การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ สรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ พบว่าผู้ประกอบการ เทศกิจและพนักงานในตลาดสดเขตหลักสี่ ที่ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(คิดเป็นร้อยละ 51.7)และเป็นเพศชาย(คิดเป็นร้อยละ 48.3) ผู้ประกอบการ เทศกิจและพนักงานในตลาดสดเขตหลักสี่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี (คิดเป็นร้อยละ 32.8) รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่ง(คิดเป็นร้อยละ 24.8) ช่วงอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไป(คิดเป็นร้อยละ 18.0) ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี (คิดเป็นร้อยละ 16.3) ช่วงอายุ 20 ปี(คิดเป็นร้อยละ 8.3) ตามลำดับ และในด้านของระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่าได้รับการศึกษามากกว่าหรือเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (คิดเป็นร้อยละ 43.3) รองลงมาคือ ปวส./อนุปริญญา (คิดเป็นร้อยละ 38.8) ปริญญาตรี(คิดเป็นร้อยละ 15.8)สูงกว่าปริญญาตรี(คิดเป็นร้อยละ 2.3)ตามลำดับ ในส่วนของประสบการณ์การทำงานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานส่วนใหญ่ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.5 มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.0 และน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับและในด้านอาชีพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 79.8 เจ้าหน้าที่

ธุรการ 7.2 ผู้จัดการตลาดและพนักงานทำความสะอาดเป็นร้อยละ 4.5 เจ้าหน้าที่เทคนิคคิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

5.1.2 ระดับความคิดเห็นด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นของระดับความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ ด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9615$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดห้องน้ำ ($\bar{x}=4.0300$) รองลงมาคือบริเวณตลาดสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย ($\bar{x}=4.0075$) และมีระบบติดตามการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม($\bar{x}=3.9975$) ตามลำดับ

5.1.3 ระดับความคิดเห็นด้านความปลอดภัยทางด้านอาหาร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นของระดับความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ ด้านความปลอดภัยของอาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.0405$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่ผู้ขายของแผงสำเร็จรูปให้ความร่วมมือในการตรวจสอบมาตรฐาน ($\bar{x}=4.0950$) รองลงมาคือมีการประกอบอาหารสำเร็จรูปอย่างถูกสุขอนามัย ($\bar{x}=4.0900$) และมีการจัดโซนจำหน่ายสินค้าเป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน ($\bar{x}=3.0600$) ตามลำดับ

5.1.4 ระดับความคิดเห็นด้านการคุ้มครองผู้บริโภค พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นของระดับความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.0955$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีการสุ่มตรวจตราซึ่งให้ตรงตามมาตรฐานเป็นประจำ ($\bar{x}=4.2500$) รองลงมาคือสินค้าประเภทอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร ($\bar{x}=4.1550$) และผู้ประกอบการปฏิบัติตัวอย่างถูกสุขลักษณะในการจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ($\bar{x}=4.1125$) ตามลำดับ

5.1.5 ระดับความคิดเห็นด้านมาตรฐาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นของระดับความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ ด้านมาตรฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.0443$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีการแยกขยะเปียกและขยะที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{x}=4.1375$) รองลงมาคือมีการวางแผนในการจัดระเบียบแผงให้เป็นไปตามมาตรฐานมากขึ้น ($\bar{x}=4.0775$) และมีการจัดเก็บสินค้าสิ่งของให้เป็นระเบียบ ($\bar{x}=4.0700$) ตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบมาตรฐาน

การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ,ระดับการศึกษา,อาชีพ,ที่แตกต่างกันมีผลให้ระดับความคิดเห็นด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม,ด้านความปลอดภัยของอาหาร,ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค,ด้านมาตรฐาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษา การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ,ระดับการศึกษา,อาชีพ,ที่แตกต่างกันมีผลให้ระดับความคิดเห็นด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม,ด้านความปลอดภัยของอาหาร,ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค,ด้านมาตรฐาน มีความแตกต่างกัน

แนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม มีผู้ดูแลรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดห้องน้ำตลาดสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยมีระบบติดตามการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านความปลอดภัยทางด้านอาหาร ผู้ขายของแผงสำเร็จรูปให้ความร่วมมือในการตรวจสอบมาตรฐาน มีการประกอบอาหารสำเร็จรูปอย่างถูกสุขอนามัย มีการจัดโซนจำหน่ายสินค้าเป็นหมวดหมู่ไม่ปะปนกัน ด้านมาตรฐาน มีการสุ่มตรวจตราซึ่งให้ตรงตามมาตรฐานเป็นประจำ สินค้าประเภทอาหารจะต้องวางสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร ผู้ประกอบการปฏิบัติตามอย่างถูกต้องสุขลักษณะในการจำหน่ายสินค้าประเภทอาหาร ด้านมาตรฐาน มีการแยกขยะเปียกและขยะที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม มีการวางแผนในการจัดระเบียบแผงให้เป็นไปตามมาตรฐานมากขึ้นการจัดเก็บสินค้าสิ่งของให้เป็นระเบียบ

ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัย เพ็ญพิสา งามเจริญ (2556)แนวทางการดำเนินงานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดให้เป็นตลาดสดน่าซื้อ กรณีศึกษา ตลาดสดเทศบาลตำบลแสนตุงอำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

ข้อเสนอแนะ

จากการค้นคว้าศึกษาเรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาตลาดสดเขตหลักสี่ สามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ หรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตามข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม ควรมีการกำกับดูแลรองรับขยะมูลฝอยสาธารณะ ภายในตลาดสดและบริเวณโดยรอบไม่ควรมีน้ำขังเนอะแอะ และมีห้องน้ำมีการแยกชาย – หญิง

2. ความปลอดภัยของอาหาร เทศบาลควรมีการให้ข้อมูลทางด้านการดูแลรักษาความสะอาดแผง ผู้ขายของแผงจำหน่ายอาหารสดควรให้ความร่วมมือในการตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารและมีการติดป้ายอาหารปลอดภัยในทุกแผงจำหน่ายที่ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ควรมีผู้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในตลาดสดและมีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้บริโภค มีการสุ่มตรวจสอบสินค้าที่เสี่ยงต่อการมีสารปนเปื้อนที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

4. ด้านมาตรฐานควรมีขั้นตอนการล้างตลาดมีการฆ่าเชื้อโรคและกำจัดพาหะนำโรค มีการบำบัดน้ำเสียภายในตลาดเป็นประจำ และแผงจำหน่ายอาหารตามสั่งควรมีการติดตั้งที่ดูดควันจากการประกอบอาหาร

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเพิ่มเติม โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยอาจใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต หรือการสนทนากลุ่ม ข้อมูลที่จะได้จะเป็นข้อมูลเชิงลึกซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างสูงของ ดร.สุรภา ไส้บ้านกวย ที่กรุณาให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จนกระทั่งสารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณครอบครัว ที่สนับสนุนและให้กำลังใจทุกครั้ง รวมถึงเพื่อน ๆ VL 18 ที่ให้มิตรภาพที่ดีเสมอมา ทำให้การเรียนปริญญาโทมีความสุข และสนุกทุกครั้งที่ได้มาเรียน ตลอดจนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะมีประโยชน์ต่อการศึกษาในเรื่องของการจัดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในตลาดสด งานวิจัยนี้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาหัวข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่อไป

ณัฐชานันท์ จุฬามณี ไวย์

ผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

เพ็ญพิสา นามเจริญ (2556),แนวทางการดำเนินงานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในการ

พัฒนาตลาดสดให้เป็นตลาดสดน่าซื้อ:กรณีศึกษาตลาดสดเทศบาลตำบลแสนตุงอำเภอเขาสมิง จังหวัด
ตราด,งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา,

ปรางทิพย์ตันศิริ ,(2558) ,แนวทางการพัฒนาการจัดการตลาดสด:

กรณีศึกษาตลาดสดเทศบาลนครเชียงรายอำเภอเมืองเชียงราย,จังหวัดเชียงราย,งานค้นคว้าอิสระรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง,

นายบุญเลิศ มาตรฐานคุณ (2559), รูปแบบการพัฒนาตลาดสดน่าซื้อเทศบาลตำบลเฝ้าไร่

อำเภอเฝ้าไร่,จังหวัดหนองคาย,วิทยานิพนธ์สาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,

นางสาวท ศิลปะระยยะ,(2549),การจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ:

โครงการตลาดสดน่าซื้อ,จังหวัดนครพนม,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,

ศุภลักษณ์ ศรีสูงศักดิ์,2553,การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาตลาดสดเทศบาลตำบลกุสุมาลย์

อำเภอกุสุมาลย์,จังหวัดสกลนคร,รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยขอนแก่น,

กระทรวงสาธารณสุข,สำนักงานสุขาภิบาลและน้ำ,เกณฑ์พัฒนาตลาดหน้าซื้อ,(2555),

ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2563,

จาก http://foods.anamai.moph.go.th/download/D_market/2018/ppt%20market.pdf

กระทรวงสาธารณสุข,สำนักงานสุขาภิบาลและน้ำ,แบบประเมินการพัฒนาและ

ยกระดับตลาดสดหน้าซื้อตล.๑(2557),ค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2563

จาก [http://foods.anamai.moph.go.th/download/D_market/2014/edit%20แบบประเมินการพัฒนาและ
ยกระดับตลาดสด%20หน้าซื้อ%20ตล.1%20\(E-Book\).pdf](http://foods.anamai.moph.go.th/download/D_market/2014/edit%20แบบประเมินการพัฒนาและยกระดับตลาดสด%20หน้าซื้อ%20ตล.1%20(E-Book).pdf)

สำนักงานเขตหลักสี่,ข้อมูลทั่วไปของเขต,ค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2563

จาก <http://www.bangkok.go.th/laksi/page/sub/4525/ข้อมูลทั่วไปของเขต>

